

Oponentský posudek diplomové/bakalářské práce

Název práce: Povědomí o fair trade ve fairtradovém městě

Autor práce: Kateřina Jarkovská

Obor studia: Sociální a charitativní práce

Posudek vypracoval: Mgr. Petra Tlčimuková, Ph.D.

Datum: 20. 8. 2020

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Autorka v úvodu předesílá, že se bude zabývat „hnutím a rozvojovou pomocí fair trade, spravedlivým obchodem (...) Práce se zaměřuje na jednu z fairtradových kampaní, Fairtradová města (...) Cílem práce je představit a popsat kritéria, cíle a přínosy kampaně Fairtradová města, a zjistit, jak vnímají obyvatelé Fairtradového města tuto kampaň, zda je dle jejich názoru přínosná a zda se zabývají v této souvislosti o otázku lidských práv a lidskou důstojnost“ (s. 6 – 7). Dále autorka specifikuje, že cílů bude dosaženo s pomocí kvalitativního výzkumu s využitím polostrukturovaných rozhovorů a videodokumentace v jednom z českých fairtradových měst - Českém Krumlově. Autorka si vybrala zajímavé a společensky relevantní téma s globálním přesahem. Cíle jsou srozumitelné a způsob, jakým jich bude dosaženo jasně určený.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	<i>ano</i>	<i>s výhradami</i>	<i>ne</i>
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	<i>ano</i>	<i>s výhradami</i>	<i>ne</i>
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	<i>ano</i>	<i>s výhradami</i>	<i>ne</i>
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	<i>ano</i>	<i>s výhradami</i>	<i>ne</i>
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	<i>ano</i>	<i>s výhradami</i>	<i>ne</i>
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	<i>ano</i>	<i>s výhradami</i>	<i>ne</i>

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	<i>dobrá</i>	<i>s výhradami</i>	<i>špatná</i>
<i>Pravopis a gramatika</i>	<i>dobré</i>	<i>s výhradami</i>	<i>špatné</i>
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	<i>dobrá</i>	<i>s výhradami</i>	<i>špatná</i>
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	<i>dobré</i>	<i>s výhradami</i>	<i>špatné</i>

K formální stránce nemám významných výhrad. Práce zahrnuje všechny náležitosti kladené na BP. Jistým nedostatkem je nicméně disproporce v délce teoretické a praktické části, respektive nejasné rozlišení mezi částmi, kde autorka založila text na vlastní invenci, ohledání primárních zdrojů a provedení výzkumu (to se děje evidentně dříve než v kapitole 6). Za nedostatek lze považovat způsob řazení kapitol, kde jsou přímo za sebe řazeny číslované kapitoly a podkapitoly za absence jakékoliv textu. Významnějším problémem je velké množství citací, které nejsou nikterak komentovány, pouze řazeny „plynule“ do textu (např. celá kapitola 1.6 je pouhým řazením citací za sebe). Tento problém není pouze formálního charakteru, ale podstatně narušuje obsahovou kontinuitu a přesvědčivost textu. Citační aparát je jednotný, nicméně, často způsob užití neodpovídá odbornému textu (př. „*Společnosti, pro které továrny vyrábějí, vydělávají samozřejmě ohromné částky. Dělníkům ale za jejich práci připadne jen nepatrný zlomek výsledné ceny. Jejich plat nepokryje ani jejich základní životní potřeby – dostanou sotva polovinu toho, co by potřebovali pro důstojný život. Není to přitom tak, že by tu byly životní náklady tak nízké, aby džiny v Evropě mohly stát pět dolarů. Dělníci dostávají plat, který je pod hranicí minima, a musejí tak do továren často posílat pracovat i svoje děti.*“⁴⁹ Amie, koordinátorka kampaně „Asia Floorwage Campaign, Indie,“ s. 14)

K metodologii výzkumu mám několik připomínek. Autorka si zvolila kvalitativní výzkum za využití polostrukturovaných rozhovorů a videomateriálů. Nicméně registruji absenci znalostí týkající se metod výběru vzorku v takovém typu výzkumu, v čemž mě utvrzuje autorčino přesvědčení, že její vzorek lze označit jako náhodný a že na takovém vzorku lze zjistit mínění široké veřejnosti (s. 39). Také není zřejmé, proč je vzorek genderově nevyvážený. Problém vidím také v uchopení metody kódování, kdy autorka píše, že cílem takové metody zpracování dat je vyhovět potřebám výzkumu (s. 41), přičemž smyslem kódování textu je spíše proniknout do významů vět, které nejsou na první pohled zřetelné, ovšem jsou empiricky ukotvené v datech samotných. Za další metodologický nedostatek lze považovat fakt, že autorka zaměňuje pojem a funkci výzkumných otázek za otázky pokládané respondentům. Část, kde předkládá výzkumná zjištění se zdá být spíše než výsledkem analytického procesu založeném na kódování textu výstupem kvantifikujícího přístupu. Mnohé závěry uvedené v kapitole 8 také příliš nekorespondují ze zjištěními prezentovanými v kapitole předchozí. Významným zjištěním se zdá být nedostatečná informovanost lokálních obyvatel o podpoře fair trade městem a možnostech aktivního zapojení se. Vzhledem k tomuto zjištění a příslibům BP postrádám hlubší reflexi činnosti samotného města a dalších zapojených lokálních aktérů s konkrétními návrhy na možné zlepšení situace ať

už ve vztahu k informovanosti obyvatel, podpoře projektů fair trade na lokální úrovni a také zhodnocení reálných dopadů lokálních fairtradových aktivit na životy obyvatel.

I přes tyto nedostatky práce částečně naplnila vlastní cíle a v celkovém náhledu hodnotím práci jako splňující nároky kladené na BP.

Otázky:

1. Vysvětlete rozdíl mezi pravděpodobnostním a nepravděpodobnostním výběrem výzkumného vzorku.
2. Objasněte proces kódování tak, jak jej představují Strauss a Corbinová (1990).
3. Ve Vaší práci představujete fair trade jakožto sociální hnutí. Co to ze sociálněvědního hlediska znamená? (Jaké znaky fair trade jakožto sociální hnutí vykazuje? Jaké místo zaujímá v globálním ekonomickém systému?)

Výsledné hodnocení práce

Doporučuji k obhajobě s navrženým hodnocením 2

Navržené hodnocení

2

20. 8. 2020, Lhenice

datum a místo

podpis autora posudku